

NAPRED SA KULTURNIM NASLEĐEM

Faro Konvencija
Kulturno nasleđe – put u budućnost

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

FARO KONVENCIJA – NAPRED SA KULTURNIM NASLEĐEM

<https://www.coe.int/faro-action-plan>
faro.convention@coe.int

*Mišljenja izražena u ovom radu predstavljaju odgovornost autora
i ne odražavaju nužno zvaničnu politiku Saveta Evrope.*

Svi zahtevi u vezi sa kopiranjem ili prevođenjem svih ili delova dokumenta treba da budu upućeni Direkciji za Komunikacije (F-67075 Strasbourg Cedex ili publishing@coe.int). Sva ostala prepiska koja se odnosi na ovu publikaciju treba da se uputi Savetu Evrope DG Democracy ili faro.convention@coe.int.

Englesko izdanje: The Faro Convention :
the way forward with heritage

Dizajn i izgled korica: Departman za izradu
dokumenata i publikacija (SPDP), Savet Evrope

Fotografije: Savet Evrope, članovi Faro mreže
i Shutterstock. © Savet Evrope, April 2020

Tekst potiče od i koristi se s dozvolom Saveta Evrope.

Ovaj prevod je štampan u dogovoru sa Savetom Evrope, ali pod
isključivom odgovornošću prevodioca.
© Almašani, Novembar 2020

 ALMAŠANI

Savet Evrope je vodeća organizacija za ljudska prava na kontinentu. Obuhvata 47 država članica, uključujući sve članice Evropske unije. Sve države članice Saveta Evrope potpisale su Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, sporazum čiji je cilj zaštita ljudskih prava, demokratije i vladavine prava. Evropski sud za ljudska prava nadgleda primenu Konvencije u državama članicama.

www.coe.int

Sadržaj

PREDGOVOR	5
OKVIRNA KONVENCIJA O VREDNOSTI KULTURNOG NASLEĐA ZA DRUŠTVO (FARO KONVENCIJA)	6
PRINCIPI FARO KONVENCIJE	8
AKCIONI PLAN FARO KONVENCIJE	12
AKTUELNA PITANJA I FARO NAČELA U PRAKSI	14
FARO KONVENCIJA: PRISTUP KOJI SE ŠIRI	20

PREDGOVOR

Faro Konvencija objedinjuje i dopunjuje dosadašnje instrumente Saveta Evrope za zaštitu arhitektonskih i arheoloških dostignuća zemalja članica. Naglašava važne aspekte nasleđa, jer se oni odnose na ljudska prava i demokratiju i promoviše šire razumevanje kulturne baštine i njenog odnosa prema zajednicama i društvu.

To čini podstičući nas da prepoznamo da ono što je važno u kulturnom nasleđu nisu objekti i mesta sami po sebi, već po onome što im ljudi pridaju, po vrednostima koje predstavljaju i načinu na koji se te vrednosti mogu razumeti i preneti drugim ljudima.

Sa druge strane, ova unapređena definicija kulturnog nasleđa stvorila je nove načine da se osigura vitalnost i održivost nasleđa, prepoznajući da to nije samo pitanje za manjinu s vrha vlasti koja treba da pokrene akciju po principu „top – down“, već je potreban pristup odozdo prema gore, usmeren ka ljudima i ka zajednicama povezanim nasleđem koje mogu da preuzmu opšti izazov upravljanja zajedničkim kulturnim dobrima.

Ovo podrazumeva osnažene građane i civilno društvo koje zajednički sa vladama država i lokalnim vlastima pokreće akcije zaštite i prenošenja kulturnog nasleđa, ponekad i preko granica, a uvek u korist budućih generacija. Platforme koje osnivaju i inicijative koje preduzimaju su prirodan instrument kojim se promoviše zajedničko nasleđe. Ovo je održivo već i time što je u pitanju aktivnost koju pokreću strast i uverenje motivisanih građana, ali to, takođe, kreira i ekonomsku održivost.

Zajednice povezane nasleđem sve više igraju centralnu ulogu u kulturnom životu. Za postavljanje okvira i politike važna je država, a kada je u pitanju upravljanje kulturnim nasleđem, nisu samo nacionalne, regionalne i lokalne vlasti te koje bi trebalo da u tome učestvuju. Preduzetnički duh ljudi sa lokala, organizacije, kao i mala i srednja preduzeća su takođe ključni za opstanak zajednica u mnogim delovima Evrope kroz odgovarajuću zaštitu i mudru upotrebu njihovog kulturnog nasleđa. Nasleđe se ne odnosi samo na našu prošlost, već i na našu sadašnjost, kao i na našu budućnost.

Faro Konvencija odražava evoluciju u načinu mišljenja u vezi sa ulogom kulturnog nasleđa u Evropi. Ova evolucija se nastavlja i Savet Evrope je ponosan na svoju ulogu u ovom procesu.

Marija Pejčinović Burić

Generalna Sekretarka Saveta Evrope

OKVIRNA KONVENCIJA O VREDNOSTI KULTURNOG NASLEĐA ZA DRUŠTVO (FARO KONVENCIJA)

FARO KONVENCIJA je jedinstvena konvencija o kulturnom nasleđu koja naglašava vrednost i potencijal kulturnog nasleđa kao resursa održivog razvoja i kvaliteta života u društvu koje se neprekidno razvija.

To je jedan od načina na koji Savet Evrope pomaže svojim državama članicama da pojedinačno ili kolektivno odgovore na društvene izazove.

► Od početka 2020. godine **20 država članica** je ratifikovalo Konvenciju: *Jermenija, Austrija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Finska, Gruzija, Mađarska, Italija, Litvanija, Luksemburg, Republika Moldavija, Crna Gora, Severna Makedonija, Norveška, Portugalija, Srbija, Slovačka Republika, Slovenija, Švajcarska i Ukrajina.*

► Pored toga, **5 država članica** je potpisalo Konvenciju: *Albanija, Belgija, Bugarska, San Marino i Španija.*

Faro Konvencija naglašava važne aspekte nasleđa - koji se odnose na ljudska prava i demokratiju. Promoviše šire razumevanje kulturnog nasleđa i njegov odnos sa zajednicama i društvom i podstiče građane da prepoznaju važnost objekata i mesta kulturne baštine kroz značenja i vrednosti koje ovi objekti predstavljaju za njih.

UKRATKO

Faro konvencija daje okvir za angažovanje građanskog društva u procesima donošenja odluka i upravljanja vezanih za okruženje kulturnog nasleđa u kom deluju i razvijaju se različiti akteri.

DATUM I MESTO

Faro Konvenciju je usvojio Odbor Ministara Saveta Evrope 13. oktobra 2005. godine i bila je dostupna za potpisivanje državama članicama u Faru (Portugalija) 27. oktobra iste godine. Na snagu je stupila 1. juna 2011.

Raison d'être (Razlog postojanja)

Učestvovanje građana postalo je etička obaveza i politička nužnost. Ono revitalizuje društvo, jača demokratiju i podstiče ko-egzistenciju, a sve sa ciljem unapređenja kvaliteta života.

TRI GLAVNA KORAKA ZA DRŽAVNE VLASTI

- ▶ **Potpis:** formalna potpora Konvenciji i njenim principima
- ▶ **Ratifikacija:** pravno obavezivanje načelima Konvencije i potencijalno prilagođavanje postojećeg zakonodavstva;
- ▶ **Implementacija:** razvoj konkretnih akcija u skladu s principima Konvencije i odabir konkretnih metoda sprovođenja.

“ Mislim da je ključno da države potpisuju Faro Konvenciju, jer radeći to prepoznaju važnost učestvovanja građana u javnim politikama.”

*Prosper Wanner,
Zajednica Faro, Venecija, Italija*

“ Za vlade je važno da potpišu Faro Konvenciju da bi pratile način na koji se društvo kreće.”

*Ana Schoebel,
Institut za Kulturnu Baštinu, Madrid, Španija*

“ Potpisivanje Konvencije je promoviše i povećava uticaj koji ona ima na društvo.”

*Caroline Fernolend,
Zajednica Faro, Viscri, Rumunija*

PRINCIPI FARO KONVENCije

RAZVOJ DEMOKRATSKE PARTICIPACIJE I DRUŠTVENE ODGOVORNOSTI

Faro Konvencija kreira prostor za debatu i diskusiju, sa ciljem da se identifikuju zajedničke vrednosti i prioritete u oblasti kulturnog nasleđa i da se promovišu inicijative u vezi sa kulturnim nasleđem.

Da bi se to dogodilo, od presudne je važnosti uključiti volonterske organizacije ili nevladina tela i pružiti priliku za učešće mladih, putem obrazovanja i istraživanja (član Konvencije 11,12,13).

“Faro Konvencija stvara okvir za saradnju. Danas građansko društvo i institucije nemaju izbora – treba da radimo zajedno. Krenimo.”

*Julie de Muer,
Faro zajednica, Marsej, Francuska*

“Faro Konvencija vratila je samopouzdanje i omogućila uspostavljanje novog okvira saradnje između javnih institucija, izabranih predstavnika i građana.”

*Prosper Wanner,
Zajednica Faro, Venecija, Italija*

UNAPREĐENJE ŽIVOTNE OKOLINE I KVALITETA ŽIVOTA

Konvencija promovira integrirani pristup, kombinujući inicijative vezane za kulturni identitet, prirodne predele i biološke ekosisteme.

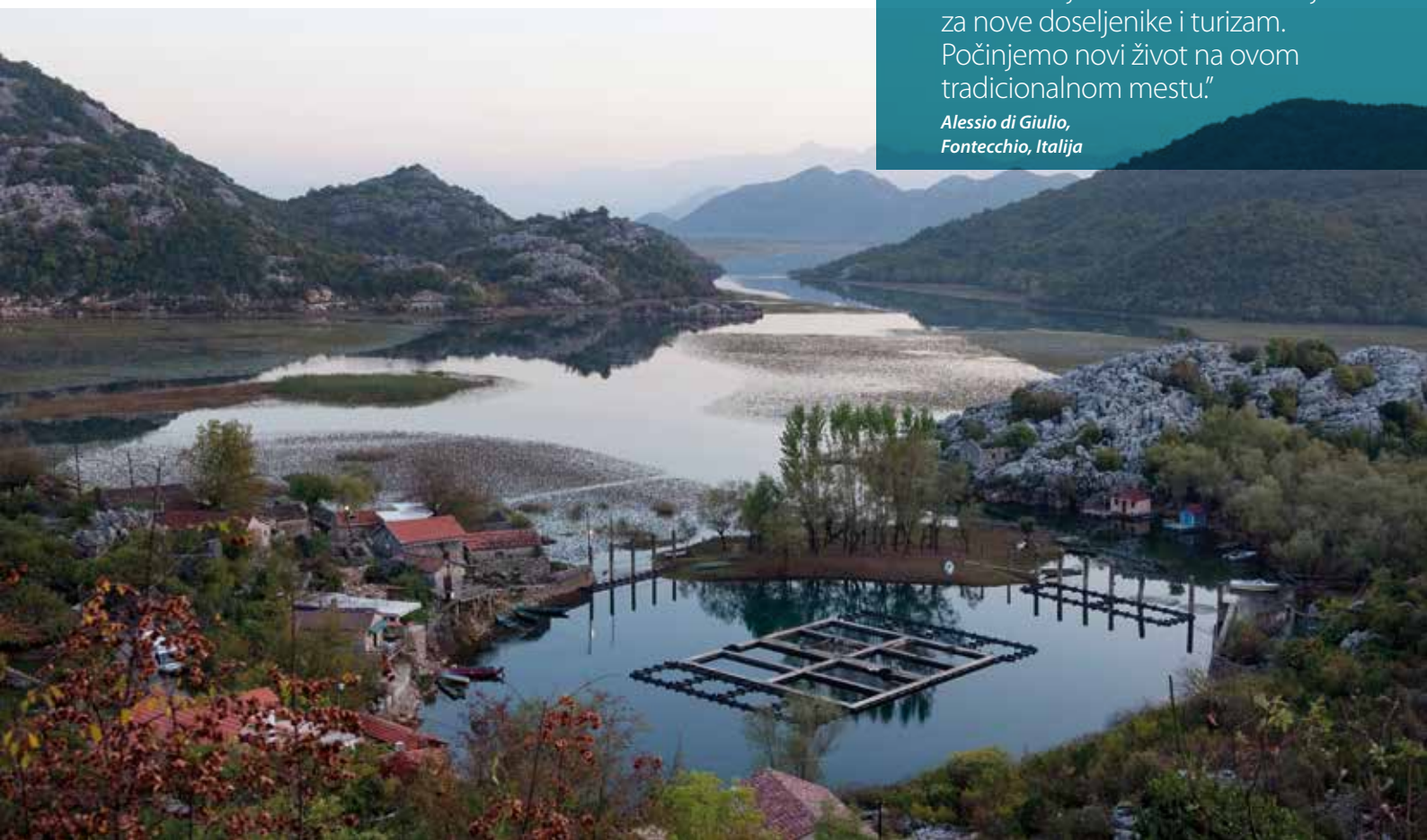
Strane potpisnice Konvencije bi trebalo da se usredsrede na jačanje društvene kohezije, negujući osećaj zajedničke odgovornosti prema okruženju u kojem žive (član 8).

“Faro Konvencija nam omogućava da koristimo postojeće nasleđe da bismo poboljšali kvalitet života ljudi u našoj zajednici.”

*Caroline Fernolend,
Zajednica Faro, Viscri, Rumunija*

“Faro Konvencija je vrlo korisna za ponovno pokretanje života i ponovno nastanjanje našeg područja. Radi se o tome kako koristiti ogromno kulturno nasleđe koje imamo kao atrakciju za nove doseljenike i turizam. Počinjemo novi život na ovom tradicionalnom mestu.”

*Alessio di Giulio,
Fontecchio, Italija*

UPRAVLJANJE KULTURNOM RAZNOLIKOŠĆU I MEĐUSOBNO RAZUMEVANJE

Državni organi i organizacije građanskog društva su podstaknute da slede principe kulturne baštine koji olakšavaju suživot među različitim zajednicama.

Kulturno nasleđe predstavlja osnov pomirenja različitih perspektiva, promovisanjem poverenja, uzajamnog razumevanja i saradnje, sa ciljem doprinosa lokalnom razvoju i sprečavanju mogućih sukoba (član 7).

“Faro Konvencija je otkriće nove dinamike i dala mi je povratne informacije o ljudima. Pokazala mi je koliko kreativni i dinamični mogu biti, šta osećaju prema svojoj kulturnoj baštini i bila sam uverena, kad sam videla ljude kako rade u Faro duhu, da je to najbolji put napred.”

*Ana Schoebel,
Španski institut za kulturnu baštinu,
Madrid, Španija*

“Živim u severnom delu Marseja, to je oblast sa velikom kulturnom raznolikošću ... Od početka je Faro Konvencija značila šetnju sa komšijama i stvaranje kolektivne priče kroz sjajan razgovor.”

*Julie de Muer,
Zajednica Faro, Marsej, Francuska*

JAČANJE POVEZANOSTI DRUŠTAVA

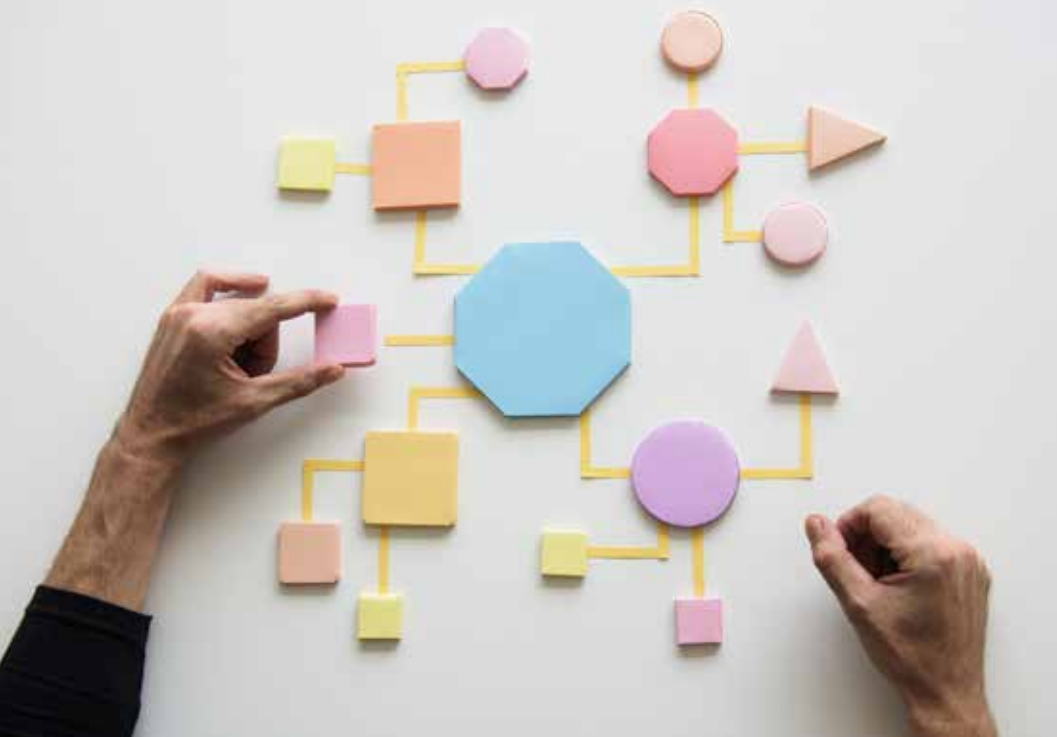
Državni i privatni akteri bi trebalo da se angažuju na podizanju svesti o ekonomskom potencijalu kulturnog nasleđa, sprovodeći prakse usmerene na njegovo očuvanje i odgovorno upravljanje, uzimajući u obzir načela održivosti, efikasnosti i društvene kohezije (član 8, 9,10).

“ Faro Konvencija mi je otvorila oči i navela me da prepoznam kulturno nasleđe u stvarima o kojima nikada ranije nisam razmišljao u tom kontekstu. Kulturno nasleđe može biti pravi resurs za razvoj u ruralnim područjima. U tom smislu, Faro konvencija je donela veću povezanost s drugim akterima sa kojima ranije nismo sarađivali.”

Ugo Toić, ostrvo Cres, Hrvatska

“ Kultura i kulturna raznolikost mogu i moraju se koristiti u svakodnevnom životu kao vitalni instrumenti za rešavanje postkonfliktnih situacija, multikulturalnih i društvenih problema.”

*Nicos Nicolaidis,
bivši predsednik Podkomiteta za Kulturu,
Raznovrsnost i Kulturnu Baštinu,
Parlamentarno Veće Saveta Evrope*

AKCIONI PLAN FARO KONVENCIJE

AKCIONI PLAN FARO KONVENCIJE je usmeren na sprovođenje načela Faro Konvencije u praksi. Njegov cilj je da prikaže bogatstvo i inovativnost Faro Konvencije, kao i da obezbedi mogućnosti za njeno tumačenje u odnosu na aktuelne društvene izazove.

Faro akcioni plan ima sledeće ciljeve:

- ▶ pružiti znanje zasnovano na iskustvu sa terena i ekspertizu za države članice, kako bi bolje razumele potencijal Konvencije i u potpunosti je primenile;
- ▶ pomoći Savetu Evrope da istakne i prouči konkretne slučajeve u skladu s političkim prioritetima Organizacije;
- ▶ ponuditi platformu za analizu i preporuke za dalje postupanje u skladu sa principima Konvencije;
- ▶ podsticati države članice na potpisivanje i ratifikaciju Konvencije.

**Da bi ovi ciljevi bili postignuti,
Faro Akcioni plan razvija sledeće preporuke za delovanje:**

PROMOCIJA:

Raznovrsna „dešavanja Faro Konvencije“ se odigravaju na nivou lokalne zajednice, na nacionalnom i međunarodnom nivou:

- ▶ prezentacije dobrih praksi i inspirativni razgovori kako na visokom političkom, tako i na lokalnom nivou da bi se predstavio duh Faro Konvencije;
- ▶ sastanci organizovani na poziv država članica kako bi se predstavila Konvencija i istražili mogući postupci njenog sprovođenja od strane različitih aktera.
- ▶ radionice u obliku laboratorija, organizovane u odnosu na posebne aspekte Konvencije kako bi se izlagala, analizirala i odražavala načela i kriterijumi Faro Konvencije.

UMREŽAVANJE

Pod uticajem Akcionog plana, Faro Konvencija je podstakla nekoliko inicijativa koje, kroz aktivni angažman građana, pronalaze rešenja za izazove povezane sa očuvanjem zajedničkog kulturnog nasleđa.

Mreža Faro Konvencije omogućava evolutivno tumačenje odredaba Konvencije i konstituše platformu za razmenu iskustava o različitim metodama sprovođenja.

ALATI

Mreža Faro konvencije gradi se na primerima dobre prakse, kako bi se prepoznali korisni alati i generisao dinamičan dijalog između posrednika i aktera u oblasti kulturnog nasleđa.

Kroz kontinuirano promišljanje aktivnosti i procesa, Konvencija ostaje dinamična, redefinišući predložene akcije što rezultira boljim razumevanjem njenog sprovođenja na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou.

ISTRAŽIVANJE

Faro Konvencija je otvorena za tumačenje, s obzirom na to da njeni principi i kriterijumi zahtevaju periodičnu reviziju. Shodno tome, njena primena bi trebalo da bude fleksibilna i kreativna, inspirišući nove inicijative da prikažu ulogu kulturnog nasleđa u odgovoru na društvene izazove.

SREDIŠTE PAŽNJE

Specifične akcije vođene kulturnim nasleđem, u skladu s političkim prioritetima Organizacije, prepoznaju se i istražuju, s posebnim akcentom na ulogu nasleđa u rešavanju društvenih pitanja. Cilj ovog procesa je davanje preporuka da bi se promovisale ciljane akcije u vezi s kulturnim nasleđem u državama članicama.

AKTUELNA PITANJA I FARO NAČELA U PRAKSI

INTEGRACIJA

Uz pomoć **MIHAI EMINESCU FONDA**, „The Whole Village Project“ je nastao kao inicijativa čiji je cilj očuvanje Saksonskog kulturnog nasleđa u multikulturalnom selu Viscri (Rumunija).

Inicijativa je usmerena na pretvaranje lokalnog nasleđa u resurs za sve članove zajednice (Rome, Rumune, Mađare i Saksonce), omogućavajući im da na najbolji način iskoriste nasleđe kroz turizam, poljoprivredu i zanatstvo sa ciljem prevazilaženja svih potencijalnih izazova integracije.

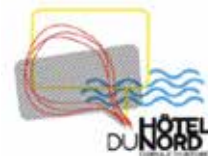
Selo Viscri, ©The Whole Village Project

Šetnja kroz kulturno nasleđe u Marseju, ©Filip Vlatkovic

HÔTEL DU NORD je projekat koji se sastoji od grupe malih inicijativa koje stvaraju mogućnosti za lokalne aktere da zajedno rade na poboljšanju loših životnih uslova i smanjenju diskriminacije i siromaštva koji pogađaju određene kvartove Marseja (Francuska).

Ovo se sprovodi kroz obnovu i unapređenje kulturnog nasleđa u različitim kvartovima Marseja, pomažući da se poboljša životno okruženje stanovništva. Sa ciljem promovisanja ponude gostoprimstva Grada, stanovnici organizuju šetnje kroz kulturno nasleđe i, takođe, primaju goste u svoje domove kako bi sa njima podelili svoj svakodnevni život i vrlo specifično nasleđe svog kraja.

URBANE DRUŠTVENE PROMENE

„**FARO VENEZIA**“ Udruženje želi da učini Veneciju (Italija) privlačnijom za njene sopstvene stanovnike i da prevaziđe monokulturu turizma koja je drastično smanjila populaciju grada.

Ovo se postiže kroz mrežu lokalnih udruženja (koja kombinuju istraživanje, kulturu i umetnost) i primenu različitih oblika participativne demokratije, kako bi se prevazišao očigledan jaz između donosilaca odluka i građana.

Kako bi se povećala privlačnost grada i prevazišao masovni turizam, inicijativa ima za cilj promociju tradicionalnih lokalnih zanata i preobražaj mesta kulturnog nasleđa (kao što je Arsenale, drevni centar za pomorsku proizvodnju Serenissime) u korisna mesta za sve građane..

Grad Venecija, ©Shutterstock

Dvorišta Kordobe, ©PAX Patios de la Axerquía

PAX PATIOS DE LA AXERQUÍA rešava problem prekomernog turizma koji pogađa grad Kordobu (Španija), što rezultira propadanjem i preuređivanjem tradicionalnih zajednica za stanovanje (patios) u turističke objekte.

Cilj inicijative je borba protiv džentrifikacije bogatog nasleđa patios-a, koje prevazilazi njihov arhitektonski i materijalni značaj.

Ovo se postiže restauracijom napuštenih dvorišta kuća i obnavljanjem vrednosti grada kao životnog okruženja, upotrebom metode zajedničkog upravljanja na više nivoa između javne uprave i građanskog društva, kao i favorizovanjem kolektivne upotrebe dvorišta.

UČEŠĆE I DRUŠTVENA ODGOVORNOST

PROJEKAT ALMAŠKI KRAJ u gradu Novom Sadu (Srbija) koristi nasleđe kao instrument građanske saradnje s ciljem ukazivanja na različite društvene izazove.

Cilj ovog projekta je da skrene pažnju na bogato kulturno nasleđe Almaškog kraja i da aktivno uključi građane u njegovo očuvanje, koristeći ovaj veliki potencijal za razvoj grada.

Pored toga, kao Evropska prestonica kulture 2021. godine, Novi Sad želi da aktivno doprinese, putem održive upotrebe kulturnog nasleđa, rešavanju problema vezanih za migracije, konflikt i pomirenje, nezaposlenost mladih, diskriminaciju Roma i rodnu nejednakost.

 ALMAŠANI

Oslikavanje starih stolica, Novi Sad, ©Almašani

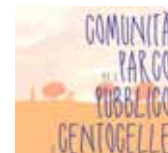

Kulturno Nasleđe Park Centocella, ©Comunità Parco Pubblico Centocelle

ARHEOLOŠKI PARK CENTOCELLA u Rimu (Italija) otvoren je za javnost 2006. godine, nakon arheoloških iskopavanja. Iako se suočava sa bezbednosnim pretnjama, zbog nedozvoljenih aktivnosti koje delimično još uvek postoje, park je počeo da privlači pažnju šire javnosti, kao rezultat intenzivnog rada lokalne zajednice, baziranog na jačanju njenog društvenog kapitala.

Centocella Faro zajednica je osnovana od strane „Co – Rome“ društvenog partnerstva, koje promoviše aktivnosti (šetnje kroz nasleđe, dani društvene saradnje, digitalne kampanje, šetnje kroz nasleđe biciklovima) od 2015. godine sa ciljem podsticaja uvažavanja i reinterpretacije kulturnog i arheološkog nasleđa. Ono je ovde viđeno kao alat za podsticaj inkluzivnog održivog razvoja zasnovanog na nasleđu, na nivou neposrednog komšiluka i distrikta.

Glavna metodologija koja se koristi u ovom projektu je zajedničko upravljanje, koje omogućava građanima Centocelle da aktivno učestvuju u kolektivnom korišćenju i unapređenju parka.

ODRŽIVI TURIZAM

LES OISEAUX DE PASSAGE (Francuska) je platforma koja predlaže drugačiji način putovanja, nudeći zajednički skup alata za promociju i komercijalizaciju gostoprimstva, kako bi se olakšalo povezivanje, prenošenje znanja, otkrivanje novih teritorija i artefakata kulturne baštine.

Pored toga, Les Oiseaux de Passage iznova potvrđuje važnost upoznavanja destinacije kroz predstavljanje onih koji žive na licu mesta, kroz vrednosti gostoprimstva, saradnje i humanosti.

©Shutterstock

U Eko Muzeju Soli i Mora, ©Ecomuseo del Sale e del Mare

EKO MUZEJ SOLI I MORA, Cervia (Italija) je inicijativa usmerena na očuvanje i unapređenje prirodnog i urbanog pejzaža ovog mesta, lokalne kulture i sećanja. Ovo je prilika da se posetioci i lokalno stanovništvo upoznaju s teritorijom koja se stalno menja, gradom kao muzejom, kao i načinom doprinosa očuvanju mesta i daljem razvoju zajednice.

Ovaj projekat je sačinjen od šetnji kroz nasleđe, čiji je cilj podizanje svesti o tome šta zapravo znači život u tom mestu. Ovo je i primer kako se ljudi u zajednici odnose prema vlastitoj kulturnoj baštini.

UČENJE O KULTURNOJ BAŠTINI

Kulturni program **EMILIANENSIS** omogućava ljudima da otkriju manastire La Rioja (Španija) i osmišljen je posebno za porodice, grupe i škole. To je skup obrazovnih i rekreativnih aktivnosti koje se kreću u polju istorije, umetnosti i načina života u ovim manastirima.

Fokus programa je na prenošenju kulturnog i prirodnog nasleđa na kreativan i dinamičan način, kako bi se ljudi (i posebno najmlađi) podstakli da cene i uživaju u svom lokalnom nasleđu, kao i da se uključe u njegovo očuvanje.

U La Rioja Manastirima, ©Emilianensis

Inicijativa BrotZeit, ©Brotzeit

BROTZEIT ("Vreme za hleb") projekat je fokusiran na kulturnu održivost i mnogostruke poljoprivredne i manuelne prakse uzgoja, prerade žita i proizvodnje tradicionalnog hleba u dolini Lesach (Austrija).

Ovo se postiže kroz prenos znanja i žive tradicije, intergeneracijske susrete i interakciju s lokalnom kulturom i nasleđem, što rezultira individualnim i kolektivnim iskustvima učenja.

OBNOVA I REVITALIZACIJA

CASA & BOTTEGA: Kao posledica zemljotresa 2009. godine u kom je oštećeno selo Fontecchio (Italija) i njegova mala zajednica, lokalne vlasti su, zajedno sa organizacijama civilnog društva i facilitatorima, usvojile plan koji je usmeren na edukaciju građana i njihovo učešće u obnovi sela.

Cilj ove inicijative je širenje znanja o korišćenju kulturnog nasleđa i predela za ekonomski razvoj, ponovno naseljavanje i društvenu koheziju.

Projekat se sprovodi kroz konverziju oštećenih zgrada u mesta društvenih iskustava kao što su radionice zanatske i lokalne poljoprivrede.

Selo Fontecchio, ©Casa & Bottega

Šančiai Community Opera 2019, © ŽŠb

Učestvovanje građana u kulturnom nasleđu vodilja je aktivnosti Zajednice udruženja Šančiai u Kaunasu (Litvanija). Inicijativa **CABBAGE FIELD (POLJE KUPUSA)** doprinos je lokalnom učestvovanju u revitalizaciji i upravljanju napuštenim istorijskim nalazištima (parcela javnog zemljišta na kojoj se nalaze tri zidane konstrukcije iz 19. veka smeštene na mestu bivših vojnih kasarni), s ciljem ponovnog ustanovljenja njihovog kulturnog identiteta.

Da bi se to postiglo, organizuju se umetničke aktivnosti zajednice na licu mesta sa ciljem podizanja svesti i kreativne snage ljudi, kao i suzbijanja preterane urbanizacije područja prouzrokovane novim projektom za izgradnju puta. Taj projekat predstavlja pretnju radu zajednice, koja je 2019. godine nagrađena Genius Loci Nagradom litvanskog Ministarstva Zaštite Životne Okoline za "najbolje delo urbanog dizajna".

Vilanova d'Alcolea umetnički festival, ©Patrimoni project

FARO KONVENCIJA: PRISTUP KOJI SE ŠIRI

Kako bi se stvorile sinergije koje podstiču zaštitu, jačanje i šire učestvovanje nacionalnih vlasti i građanskog društva u kulturnom nasleđu, Savet Evrope implementira širok spektar projekata i aktivno uključuje različite aktere.

U tom okviru Savet Evrope i **Evropska Komisija** složili su se da promovišu načela Faro Konvencije, kroz **Zajednički projekat: „Faro Put: porast participativnosti u kulturnom nasleđu“**, podstičući važniju ulogu građanskog društva u upravljanju nasleđem.

ZAJEDNIČKI PROJEKAT JE STRUKTURAN OKO TRI GLAVNA CILJA

- ▶ **A** obezbediti posvećenost svih učesnika i, posebno nacionalnih vlasti principima Faro Konvencije;
- ▶ **B** prikazati konkretne primere implementacije principa na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou;
- ▶ **C** izgraditi dugoročnu saradnju učesnika za prevođenje Faro principa u delo.

GORE NAVEDENI CILJEVI SE MOGU POSTIĆI KROZ TRI GLAVNE LINIJE AKTIVNOSTI

- ▶ **1.** Povećanjem broja potpisa i ratifikacija Faro Konvencije kroz seminare, radionice i konferencije koje šire znanje o principima Konvencije, njihovim implikacijama i dodatnoj vrednosti u upravljanju kulturnim nasleđem za države članice.
- ▶ **2.** Promovisanjem sprovođenja principa Faro Konvencije podsticanjem konkretnih akcija aktera, inspirisanih postojećim primerima dobre prakse i njihovim dostignućima.
- ▶ **3.** Stvaranjem dinamične panevropske mreže aktera kulturnog nasleđa koja će se nadograditi na postojeću Mrežu Faro Konvencije i nastaviti da neguje akcije vezane za Faro kroz razmenu znanja i iskustva.

“ Ono što uspevamo da učinimo zahvaljujući ovoj Konvenciji je da pokažemo da je kulturna baština svuda oko nas i da nije rezervisana samo za elitu. Mislim da će ova Konvencija promeniti opšti pristup kulturnom nasleđu ... ali najvažnija tema je društvo.”

*Alfredas Jomantas,
Odeljenje za kulturno nasleđe,
Ministarstvo Kulture, Litvanija*

“ Faro Konvencija daje ovlašćenja lokalnim zajednicama ... Pruža resurse i platformu za delove našeg društva, koji su tako dugo bili bez prava glasa, i čini ih vidljivim, dajući im upravo to mesto koje nam svima treba i koje svi zaslužuju.”

*Amund Sinding-Larsen,
ICOMOS, Kulturno Nasleđe i Ljudska Prava,
Norveška*

FARO KONVENCIJA : kulturno nasleđe – put u budućnost

<https://www.coe.int/faro-action-plan>
faro.convention@coe.int

www.coe.int

Savet Evrope je vodeća organizacija za ljudska prava na kontinentu. Obuhvata 47 država članica, uključujući sve članice Evropske unije. Sve države članice Saveta Evrope potpisale su Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, sporazum čiji je cilj zaštita ljudskih prava, demokratije i vladavine prava. Evropski sud za ljudska prava nadgleda primenu Konvencije u državama članicama.

 ALMAŠANI

